

2026Z09076

Vragen van de leden **Bamenga** en **Vervuurt** (beiden D66) aan de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het bericht «Nu Trump de geldkraan voor aidsbestrijding dichtdraait dreigt Zuid-Afrika «twintig jaar terug te gaan in de tijd»»* (ingezonden 28 april 2026).

Vraag 1

Ben u bekend met het artikel van Trouw waarin wordt gesteld dat door Amerikaanse beleidswijzigingen en daardoor het wegvallen van Pepfar de financiering van hiv/aids-programma's in Zuid-Afrika aanzienlijk is verminderd?¹

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de signalen dat door deze financieringswijzigingen hiv-testcapaciteit, preventieprogramma's en lokale zorgstructuren onder druk zijn komen te staan?

Vraag 3

Deelt u de analyse dat juist het teruglopen van testen en preventie kan leiden tot een structurele toename van nieuwe infecties op middellange termijn?

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de specifieke impact van deze financieringsstop op kwetsbare groepen, waaronder lhbtq+-gemeenschappen, zwangere vrouwen en kinderen?

Vraag 5

Deelt u de zorg over het afhaken van besmette personen voor behandeling waardoor behaalde winst teniet wordt gedaan?

Vraag 6

In hoeverre acht u het risico reëel dat Zuid-Afrika, en mogelijk andere landen in Afrika, «twintig jaar terug» worden gezet in de bestrijding van hiv/aids?

¹ Trouw, 20 april 2026, «Nu Trump de geldkraan voor aidsbestrijding dichtdraait dreigt Zuid-Afrika «twintig jaar terug te gaan in de tijd»», (www.trouw.nl/buitenland/nu-trump-de-geldkraan-voor-aidsbestrijding-dichtdraait-dreigt-zuid-afrika-twintig-jaar-terug-te-gaan-in-de-tijd-bfd28d5a/)

Vraag 7

Welke mogelijke consequenties voorziet u door deze ontwikkeling voor de mondiale gezondheidsdoelen, waaronder het streven om aids in 2030 te beëindigen?

Vraag 8

Welke rol speelt de Europese Unie (EU) en Nederland momenteel in het opvangen van de financieringskloof die ontstaat door Amerikaanse terugtrekking? Is het reeds besproken op EU-niveau? Zo nee, bent u bereid om dit op Europees niveau te agenderen?

Vraag 9

Is Nederland voornemens zijn bijdrage aan internationale hiv/aids-programma's te verhogen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

De Verenigde Staten (VS) heeft niet alleen de totale hoeveelheid financiering sterk verminderd, maar stelt, in de vorm van de uitgebreide global gag rule, ook verstrekkende voorwaarden aan wat voor een werk organisaties en landen mogen doen die Amerikaanse steun krijgen, hoe beoordeelt u deze uitgebreide global gag rule?

Vraag 11

Welke effecten op de strijd tegen hiv/aids voorziet u als gevolg van de uitgebreide global gag rule? Kunnen deze regels ook impact hebben op de effectiviteit van Nederlandse investeringen, bijvoorbeeld in hiv/aids? Zo ja, welke stappen neemt u om de impact van de regels op Nederlandse investeringen te minimaliseren?

Vraag 12

Bent u bereid in EU- en multilateraal verband actief te pleiten voor het stabiliseren van financiering voor hiv/aids-programma's? Zo ja, op welke termijn en via welke kanalen?

Vraag 13

Ziet u naar aanleiding van een terugtrekkende VS mogelijkheden om Europese landen sterker te positioneren als een betrouwbare en stabiele partner op het vlak van mondiale gezondheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in het Afrikaanse continent?

Vraag 14

Kunt u deze vragen individueel beantwoorden voorgaand aan het commissie-debat Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkeling van 12 mei aanstaande?